

Akuutti Agrotekno

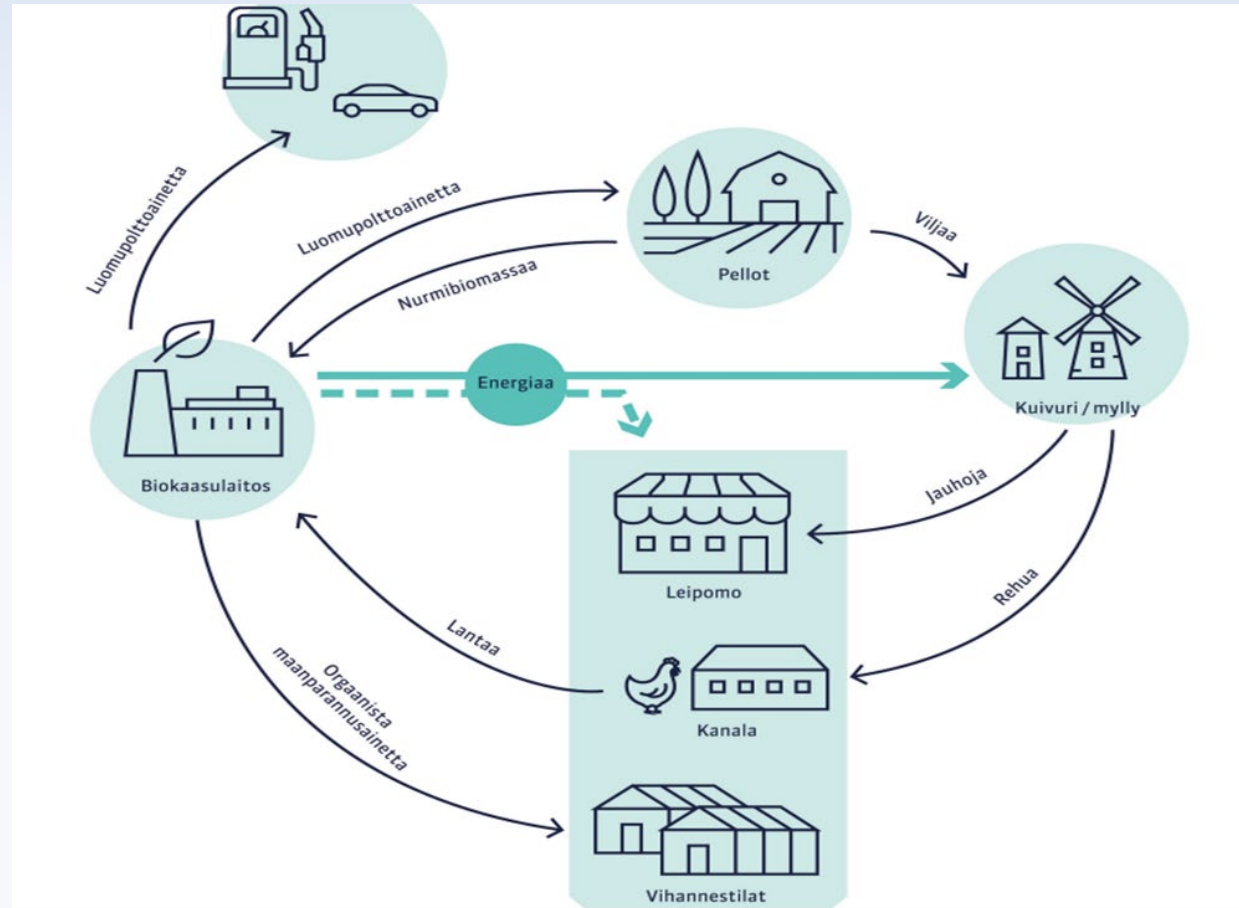

Tarpeenmukainen maanmuokkaus

Hannu Ruokonen

Hiili kiertoon

Cap ja maatalouden ympäristövaikutukset

”EU:n maataloustukijärjestelmä ja maatalouspolitiikka ohjaa ilmastoviisaan maatalouden edistämistä”

-päästöjen vähentäminen

- luonnon monimuotoisuus
- vesistöt
- kasvihuonekaasut

Ilmastoviisas maatalous

- toimivat toimintatavat peltoviljelyssä
- hiilen varastoituminen maaperään

 hyvä satotaso

Muokkauksen
vähentäminen

Biohiili

Maan kunnostaminen

Ilmastopolitiikan edistäminen

Kansallinen ja kansainvälinen kasvihuonekaasujen vähentämishjelma

Kasvihuonekaasujen kompensointi ja ekosysteemipalveluiden markkinat

Maataloustuotteiden toimitusketjun hallinta

Päätöksenteon tukijärjestelmät

Maankäytön toimijoiden sitouttaminen

Maan laadun osatekijät

Kemiallinen

- happamuus
- kasvinravinteet
- kemialliset yhdisteet
- eloperäisen aineksen määrä

Fysikaalinen

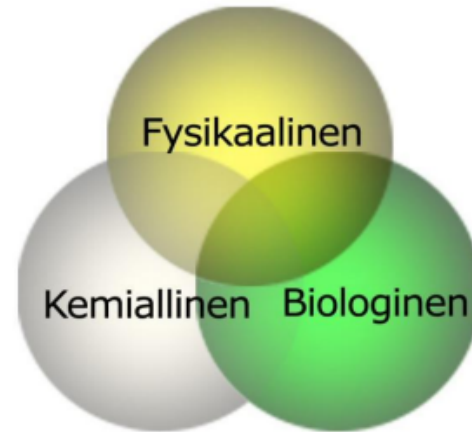
- maan rakenne
- maan vesitalous
- eroosio

Biologinen

- mikrobit
- eläimet
- kasvien juuret

Maalajien väliset erot

Kivennäismaat <> eloperäiset maat
Karkeat maat <> hienojakoiset maat

http://www.virtuaali.info/efarmer/peltomaan_laatus testi/
Dia. Merja Mylly, LUKE

Tarpeenmukainen maanmuokkaus

- peltomaan tiivistyminen on yleinen viljelymaiden ongelma
- raskaat maataloustyökoneet lisäävät maaperän kuormitusta

➡ huokoisuus vähenee

➡ heikentää peltomaan vedenpidätyskykyä ja kaasunvaihtoa

- peltomaan murukestävyyden säilyttäminen

➡ - kevyt muokkaus

- kalkitus

- kasvipeitteisyys

-aktiivinen juuristo

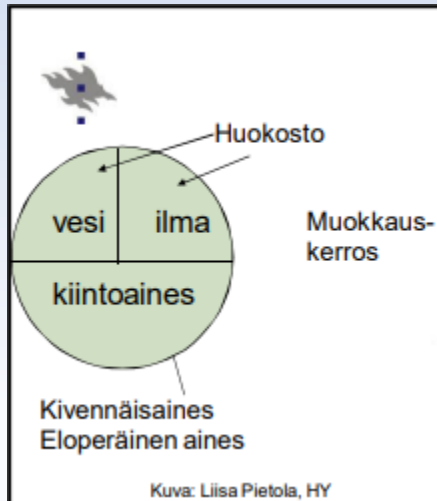
- hyvä kuivatus

➡ murujen muodostumisen lisääntyminen

➡ positiivinen muutos muokkauskäytännöissä

➡ maan kasvukunto kohenee

Painavat maatalouskoneet

- maatalouden koneellistuminen
  - jopa yli 30 tonnia painavia koneilla liikutaan pelloilla
  - rengaskuorma rikkoo peltomaan huokoisen mururakenteen
    - muokkauskerroksessa
    - pohjamaassa
- ➡ sadot pienenevät, ympäristökuormitus lisääntyy

Traktorit

paripyörät, rengaspaineet } renkaat

ilmavuuden säilyttäminen,
teho-painosuhte } hevosvoimat

HV/KG

Miksi maata muokataan?

- pyritään luomaan kasveille sopiva kasvualusta
- Kasvien kasvua rajoittavien haitallisten tiivistymien poistamisessa syvä- ja voimakasjuuriset kasvit ovat ensisijaisia
- Joskus tiivistymä voi kuitenkin olla niin voimakas, etteivät kasvien juuret pääse sen läpi

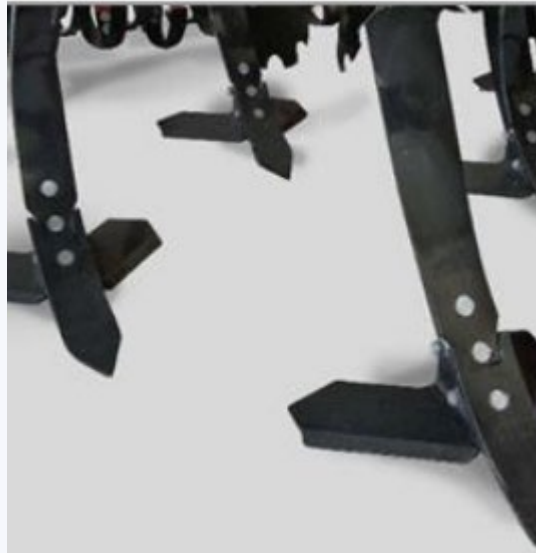
➔ tiivistymän rikkominen

- tiivistymien poistaminen
- ruokamultakerroksen runsastuttaminen
- peltomaan vedenjohtavuuden parantuminen

Tarpeenmukainen muokkaus

- vedenläpäisyä parantavat viillot
- rikkakasvien juurien katkaiseminen
- kasvijätteen sekoittaminen peltomaahan
- maan huokoisuuden säilyttäminen (muruisuus,ilma,vesi)

 muruisuus,ilma,vesi

Traktori+ Muokkauskone

Kuinka painava traktori tarvitaan työkoneen vetämiseen/nostamiseen?

- tiivistymisriskien minimointi
- huokosrakenteen säilyttäminen
- pysyykö pellon juurikanavat ehjinä?

Hankmo- tyyppinen äes

- pyörivät terät

Piikkiäes

- tukkeutuu herkemmin
- muokkauskoneen peräosa
- varpajyrä
- jälkihara

Muokkausajankohta

- murustuuko pelto maanmuokkauksesta?
- märässä pellossa syntyy vain isoja kokkareita
- lierot?
- kasvijäte?

Huokoskokojakauma

Makrohuokokset ovat suuria huokosia:

- halkaisija yli 0,03 mm
- vesi ja ilma liikkuu märässä maassa
- juurten kasvuväyliä
- hetkellinen veden varastointikyky

Keskikokoiset huokokset

- pidättävät kasveille käyttökelpoisen veden

Pienet huokokset

- halkaisija alle 0,0002 mm
- sitovat veden kasvin ulottumattomiin

Kuva: Risto T. Seppälä, MTT

Muokkausjärjestelmien yhteensopivuus

- viljelytoimien oikea-aikaisuus
- koneketjun tehokkuus
- syvempi muokkaus multaa kasvijätteitä enemmän
  - lierot?
  - polttoaineen kulutus?
- tiivistymien rikkominen
- Kestorikkakasvit
- rikkakasvien siemenet
- peltomaan pinnan murustuminen riittävästi

Multaaminen

- idätys
  - hautaus
- } rikkasiemenet

- pintaan kuivumaan
  - sekoittaminen syvemmälle maahan
- } kasvijätteet

Peltomaan muokkaus

-maan muokkaaminen kynöllä

- lisää voimakkaasti maan lämpötilaa, kuivattaa sitä ja tuo maahan runsaasti happea, mitkä kaikki tekijät lisäävät maan hajotustoimintaa

-Kevennetty muokkaus

- kuohkeuttaa matalamman syvyyden

- jättää kasvintähteet pintaan

➔ vähentää maan kuumenemista ja ylimääräistä happea

maata häiritään vähemmän

lisää murukestävyyttä

pinnalle jäävät kasvintähteet ruokkivat sieniä ja lieroja

➔ riskinä kevennetyssä muokkauksessa on kuitenkin liian raju muokkaus (esimerkiksi lautasmuokkaimella)

➔ rikkoo muruja

Turvemaiden viljelytoimet

Turpeen hajotusta vähentävät keinot viljelyyn jäävillä pelloille

---

- Kasvipeitteisyys
(kevätkyntö, syyskylvö,
aluskasvit tai nurmien
siirto turvemaalle
kivennäismaalta)
- Muokkauksen
vähentäminen
- Pohjaveden pinnan
nosto

Turvepellot

” Lähtökohtaisesti paras tapa välttää turvemailta syntyviä päästöjä olisi välttää turvemaiden raivaamista pelloksi.

Laajentavilla tai lisäalaa tarvitsevilla tiloilla ennen turvepellon raivausta kannattaa pohtia vaihtoehtoja

- voisiko pellonraivauksen välttää vaikkapa tilusjärjestelyin
- ostamalla tai vuokraamalla kivennäispeltoa
- löytyisikö tilalle suon sijaan pelloksi kelpaavaa kivennäismaata”

Lähteet

- [Kohti-tavoitteellista-muokkausta-Mattila-Luomulehti-5-2016.pdf](#)
- <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/ParticipationNonJsShowReport?proposalId=dbf260c4-ab07-4506-a240-7e881ef41358>
- <https://courses.minnalearn.com/fi/courses/regenfarming/minimoi-hairinta/kasvinsuojelu/>
- [BSAG-hiiliopas-1.-painos-2020.pdf](#)
- Kohti hiiliviljelyä - nurmen päättäminen kyntämättä
- <https://kasvukunto.fi/maan-kasvukunto/maan-muokkausmenetelmat/>
- <https://courses.minnalearn.com/fi/courses/regenfarming/kunnosta-pelto/tiivistymisen-ehkaisy/>
- <https://researchportal.helsinki.fi/en/publications/erilaisten-ty%C3%B6konereenkaiden-aiheuttamat-muutokset-peltomaassa>
- https://www.mtk.fi/documents/197812/260259/Maan+rakenne_Alakukku_21.8.2017Loimaa.pdf/0eb35623-0406-311d-83ee-3ff41800f64d?t=1545297863043
- http://www.sjt.fi/wp-content/uploads/2014/03/sjt-3_2_2010-alakukku-compatibility-mode.pdf
- <https://www.masinistit.com/keskustelupalsta/viewtopic.php?t=8275>
- https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/748425/Kettunen_Eetu%20ja%20Meskus_Jaakko.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/298966/Raportteja191.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Akuutti Agrotekno

Kiitos!

Lisätietoja hankkeesta:

<https://projektit.seamk.fi/kestavat-ruokaratkaisut/akuutti-agrotekno/>

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elintalouden, liikenne- ja
ympäristökeskus

SeAMK
SEINÄJÖN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

ProAgria
Etelä-Pohjanmaa

sedu